

SAK 30/13 SØKNAD OM TILSKOT, HALLINGDAL OPPLÆRINGSKONTOR

Saksopplysning

Saka var fyrste gong oppe i sak 24/13, der Regionrådet gjorde slikt vedtak:

Saka vart utsett til neste møte for nærare avklaring i forhold til involverte partar.

Vidare vurdering av saka er gjort i **nytt punkt under vurdering**, i tillegg er forslag til vedtak endra.

I brev frå initiativtakar Ove Fekene og Hallingdal Næringshage (motteke 27.8.2013) blir det søkt om kr. 300.000, til gjennomføring av forprosjekt med mål å etablere eit opplæringskontor i Hallingdal, Hallingdal Opplæringskontor (HOPP).

Eit opplæringskontor er eit samarbeidsorgan der fleire godkjente lærebedrifter samarbeida om opplæringa av sine lærlingar og lære kandidatlar. Det finns både bransjevise og tverrfaglege opplæringskontor. Oversikt over godkjente opplæringskontor i Buskerud finn du [her](#). Det er i dag ikkje noko opplæringskontor i Hallingdal.

Opplæringskontoret inngår kontrakt med lærlingen/lære kandidaten, men vanlegvis er det bedrifta som tilsett lærlingen/lære kandidaten og dermed har lønns- og arbeidsgjevaransvaret. Opplæringskontoret skal sikre at opplæringa blir gitt i samsvar med læreplanen. Opplæringskontoret kan, dersom det er nødvendig for å oppfylle læreplanen, også plassere lærlingen/lære kandidaten i fleire medlemsbedrifter og halde eigne kurs. Opplæringskontoret har ansvaret for at lærlingen/lære kandidaten blir meldt opp til fag-, svenneprøve eller kompetanseprøve.

Fleire bedrifter kan gå saman i eit opplæringskontor for å samordne inntak og opplæring av lærlingar/lære kandidatlar. Kvar enkelt bedrift som inngår i opplæringskontoret må vera godkjent som lærebedrift. Lærlingen/lære kandidaten teiknar lærekontrakt/opplæringskontrakt med opplæringskontoret, som er juridisk ansvarleg for kontrakt.

I søknaden er det skissert at eit tverrfagleg opplæringskontor i Hallingdal som vil ha fokus på bygg- og anlegg og reiseliv fyrste tida.

Målsettinga er:

- 20 lærlingkontraktar i løpet av 2014
- 40 lærlingkontraktar innan 2017
- Bidra til auka rekruttering av lærlingar i Hallingdal
- 25 løpande lærlingkontraktar/år
- Bidra til at fleire tek fagprøve/svennebrev
- Bidra til at fleire bedrifter blir godkjent som lærebedrifter

Det er sagt at opplæringskontoret skal:

- *Gi opplysninger om fagene*
- *Registrerer eleven som fremtidig lærling*
- *Aktivt gå inn for å skaffe eleven kontrakt med en bedrift*
- *Være en viktig støttespiller og et bindeledd mellom bedriftene, lærlingene, skoleverket og myndighetene (Fylkeskommunen).*
- *Ha kunnskap, erfaring og et nettverk som kan veilede og støtte lærlingene og bedriftene fram til avsluttende fagprøve/svennebrev.*
- *Sørge for bla. å formidle søknader om lære plasser.*

- *Inngå lærekontrakter.*
- *Følge opp lærlingene ute i bedriftene og sørge for at opplæringen skjer ihht læreplanen.*
- *Tilby lærlingene nødvendige kurs og perfektjonering, gi råd og veiledning til bedriftene.*
- *Avslutningsvis foretar kontoret oppmelding av lærlingene til fagprøve/svennebrev.*
- *Tegne samarbeidsavtaler med både små og store bedrifter.*
- *Drive motiverende fagopplysning på ungdomsskoler/videregående skoler.*
- *Med fokus på næringene som Hallingdal skal leve av de neste årene, service og tjenesteproduksjon.*
- *Hallingdal skal være stolte av sin egen arbeidskraft, gjennom å sikre god kvalitet, bygget på yrkesstolthet, kultur og tradisjoner.*
- *Hallingdal må også kunne tilby eit nasjonalt nettverk så ungdom med spesialinteresse kan ta sitt spesialistfagbrev annan stad. Deretter komme heim og etablere nye bedrifter ☺.*

HOPP er tenkt etablert gjennom 2 hovudfasar:

1. Forprosjekt som skal definere aktuelle bransjar, etablere nødvendig nettverk med næringsliv, vidaregåande skule, eksternt regionalt nettverk for å gi ungdom med spesialiserte ynskje lærlingkontraktar, vurdere organisasjonsform og finansiering. Avslutta innan 1.10.2014.
2. Etablering av organisasjonsform med tilfredsstillande drift for ein tilsett innan ca. 1 år.

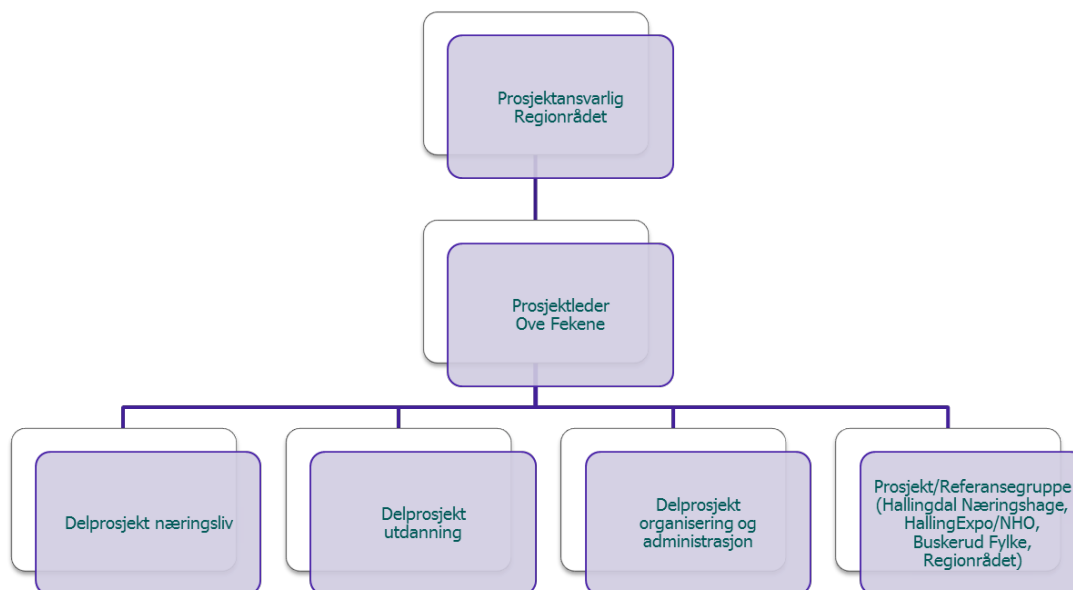
Forprosjektet har slik budsjettamme:

Aktiviteter	2013	2014	Sum
Prosjektleiing og etablering	132 000	132 000	264 000
Reiseutgifter	7 500	7 500	15 000
Arrangement og profilering	15 000	15 000	30 000
Kontorhold, internett, etc	36 000	36 000	72 000
Deltaking referansegruppe og styringsgruppe	50 000	50 000	100 000
Arb. avgift og feriepeng	26 400	26 400	52 800
Diverse		66 200	66 200
Total sum			600 000

Foreslått finansiering:

Regionale utviklingsmidler	300 000
Egenandel, HallingExpo/HNH etc	100 000
Private aktører, tilskudd	133 800
Diverse, kurs og foredrag	66 200
Sum	600 000

Prosjektet er tenkt organisert på følgjande måte:

Utviklinga av prosjektet har skjedd i samarbeid med Hallingdal Næringshage AS som saman med andre ressursar er tenkt at skal kunne bidra aktivt ved utviklinga av Hallingdal Opplæringskontor i prosjekt- og etableringsfase.

Vurdering

Det er i dag ikkje noko opplæringskontor i Hallingdal. Med Hallingdal sin næringsstruktur er det stort behov for yrkesfagleg kompetanse, der yrkeskompetanse med fagbrev må vera eit mål. Ut frå Hallingdal sine behov til ein stor del av arbeidskrafta, kan eit regionalt opplæringskontor vera ein god idé. Det er og grunn til å tru at ei god fagutdanning er avgjerande for at næringslivet satsar på lokal ungdom, i staden for å hente stor del av fagkompetansen frå utlandet.

Yrkesopplæringsnemnda har vurdert behovet for [fagopplæring i Buskerud](#).

Hovudtrekka indikerer eit behov for fleire lærebedrifter og gir retning for å auke andelen godkjente lærekontraktar i perioden 1.1.12-1.1.15 med 20%. I tillegg er det ein forventning om at talet på vaksne som tar fag-/svennebrev aukar og at andelen lærlingar som fullfører og består med fag-/svennebrev aukar.

I forhold til Strategisk plan for Hallingdal 2013 – 2016 er tiltaket i tråd med bulyst/blilyst og rekruttering.

Etter dagleg leiar sitt syn er det nokre spørsmål som bør vurderast i samband med eventuell etablering av eit opplæringskontor i Hallingdal:

- Kven spør etter opplæringskontor i Hallingdal
- Kva er dei største utfordringane og mogelegheitene
- Kva er situasjonen i Hallingdal i forhold til behov lærlingar, plassar, lærebedrift, osv.

- Korleis er forholdet mellom næringsliv og eksisterande opplæringskontor (kartlegging i forprosjekt)
- Kor stor interesse er det frå lokalt næringsliv til HOPP (kartlegging i forprosjekt)
- Kva type kompetanse treng eit tverrfagleg opplæringskontor i Hallingdal

I søknaden er det skissert at eit tverrfagleg opplæringskontor i Hallingdal som vil ha fokus på bygg- og anlegg og reiseliv fyrste tida. I eit forprosjekt bør det vurderast om dette er rett satsing ut frå m.a. vurdering av kvar tenestene er dårlegast, og er det type næringar som Hallingdal bør satse meir på enn i dag.

I forprosjektet vil det vera avgjerande med god involvering og sikre forankring hjå aktuelle partar. I tillegg må det vera god dialog med aktuelle opplæringskontor i Buskerud. Forprosjektet er foreslått gjennomført med Regionrådet som prosjektansvarleg og initiativtakar Ove Fekene som prosjektleiar. Dette kan vera ein aktuell modell, eit anna alternativ kan vera HallingExpo som prosjektansvarleg.

Når det gjeld forslag til budsjett verkar kontokostnadar med kr. 72.000 urimeleg høgt.

Nærare vurdering etter vedtak i Regionrådet 30.8.2013

Ut frå at søkjar i fyrste fase ynskjer å konsentrere tenestene mot tømrarfaget, har dagleg leiar vore i kontakt med entreprenørbedrifter i Hallingdal som m.a. nyttar opplæringskontor for bygg- og anleggsteknikk, inkl. tømrarfaget. Det verkar som entreprenørbedriftene stort sett er godt fornøgd/svært fornøgd med dei tenestene som blir levert. I stor grad gjeld dette dei større entreprenørbedriftene. Dei mindre bedriftene har ofte ikkje læreplassar, her kan det vera eit potensiale og det er eit behov. Etter dagleg leiar sitt syn er det avgjerande for å lykkast med eit opplæringskontor i Hallingdal, at etableringa skjer i forståing med etablerte opplæringskontor, som har eit godt fotfeste i Hallingdal. Det vil vera direkte uheldig dersom det blir ein konkurransesituasjon som svekkar grunnlaget for gode tenester. Ei form for omfordeling innanfor det eksisterande har lite for seg, dersom bedriftene er fornøgde.

Etter dagleg leiar sitt syn må eit tverrfagleg opplæringskontor for Hallingdal prioritere:

- Utnytte potensialet innan mindre entreprenørbedrifter, for å få fleire bedrifter godkjent som lærebedrift og auka talet på lærlingar.
- Avklare situasjonen i reiselivsnæringa i forhold til behov og potensiale. Satse der det er eit behov som ikkje er dekt.
- Kartlegge aktuelle bransjar og tilby tenester der det er eit udekkka behov.
- Vurdere type næringar som Hallingdal bør satse meir på enn i dag.

I målsettinga bli det sagt: *Hallingdal Opplæringskontor skal være det naturlige valget av opplæringskontor for Hallingdal.* Etter dagleg leiar sitt syn kunne målsettinga like gjerne vore at Hallingdal Opplæringskontor skal vera eit tverrfagleg opplæringskontor, som eit supplement og ein samarbeidspart til velfungerande opplæringskontor i Hallingdal, slik at Hallingdal blir best mogeleg dekt med lærebedrifter og lærlingar.

Dagleg leiar har og vore i kontakt med Olav Horne i fagopplæringsseksjonen i Buskerud fylkeskommune for å få eventuelle synspunkt.

Nye opplæringskontor som ynskjer å etablere seg må søke fylkeskommunen om godkjenning. Søknad blir fagleg vurdert av yrkesopplæringsnemnda.

Det er søkt om midlar til eit forprosjekt, men som etter dagleg leiar sitt syn meir er ei form for etableringsprosjekt.

I forprosjektet vil det vera avgjerande med god involvering og sikre forankring hjå aktuelle partar. I tillegg må det vera god dialog med aktuelle opplæringskontor i Buskerud. Forprosjektet er foreslått gjennomført med Regionrådet som prosjektansvarleg og initiativtakar Ove Fekene som prosjektleiar. Forprosjektet er ikkje er tenkt å vera eit grunnlag for vidare avgjerd, men meir eit grunnlag for etableringa. Ut frå dette synest det ikkje å vera naturleg at Regionrådet for Hallingdal er prosjektansvarleg.

Forslag til vedtak

1. Regionrådet for Hallingdal rår til det blir løyvd eit tilskot på inntil kr. 250.000 og maksimalt 50% av kostnadane, til forprosjekt Hallingdal Opplæringskontor (HOPP).
2. Avtalepart i forhold til tilskot er Hallingdal Næringshage AS.
3. Tilskotet blir finansiert av partnarskapsavtala med Buskerud fylkeskommune for 2013.
4. Forprosjektet skal vera avslutta innan 1.10.2014.
5. Regionrådet for Hallingdal ser det ikkje som naturleg på vera prosjektansvarleg for etablering av Hallingdal Opplæringskontor.

Ål 23.9.2013

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar

Vedlegg

1. Søknad, dat. 26.8.2013
2. Presentasjon

REGIONRÅDET FOR HALLINGDAK

DBC Senteret
Gamlevegen 6
3550 Gol

Telefon +47 320 29 920
E-post: post@nhage.no

Foretaksregisteret
863 534 402

Bank: 2324.05.03727

Att.: K A Gugard

Vår ref:

Deres ref:

Dato:

a. -

26. aug 2013

PROSJEKTET HOPP – HALLINGDAL OPPLÆRINGSKONTOR

Med prosjektnavnet HOPP vil undertegnede med dette sende en søknad for regionale utviklingsmidler. Det eksisterer idag ikke et regionalt kontor med fokus på lærlinger og svenner, samtidig som behovet for fagutdannet arbeidskraft er viktig for konkurranseevnen i regionen.

Et opplæringskontor kann også bidra til at lærlingeinteresserte innen annen bransjer enn de tradisjonelle kan kobles til bedrifter utenfor regionen –for deretter komme tilbake med ny etablering som mål. Forøvrig er anleggs- og reiselivsbransjen trolig hovedfokus den første tiden.

Tiltaket synes å passe godt med Strategisk plan for Hallingdal 2013 – 2016, hvor „Bolyst- og bli lyst“ er sentralt.

En ser for seg at man gjennomfører et prosjekt først som fører til en organisasjonsetablering i løpet av ca 1 år. Årsaken til denne faseinndeling med et prosjekt først er at opplæringskontor er „non-profit“ motiverte. Det er dermed ikke en etablering med normale økonomiske drivkrefter som ligger til grunn.

Det kreves derfor normalt en lokal forankring hos styresmakter, bedrifter og utdanningstilbudet for å lykkes med etableringen. Prosjektet skal derfor fokusere på nettverksbygging og fokus på brukernes premisser. Dette arbeidet gjøres ikke på privat initiativ alene - kostnadene må dekkes via organsiasjoner eller det offentlige.

Ellers er bransjefokus med markedsorientering viktig og dermed arbeide på brukernes premisser.

Det søkes dermed om kr 300.000 for å gjennomføre prosjektet med avslutningsdato innen 1. Okt 2014, hvor egenandelen er kr 300.000. Total prosjektsum kostnadsberegnet til kr 600.000.

Vedlagt ligger en powerpoint presentasjon som kan bli supplert med en enkel prosjektplan innen Regionrådsmøtet.

Utviklingen av prosjektet er skjedd i samarbeid med Hallingdal Næringshage AS som også sammen med andre ressurser antas å kunne bidra aktivt ved utviklingen av dette tiltaket i prosjekt- og etableringsfase.

Med vennlig hilsen

Ove Fekene
Initiativtaker

Gudmund Brekko
Hallingdal Næringshage AS

Vedlegg:

Powerpoint presentasjon

The background features several spheres of varying shades of gray and black, each mounted on a thin black stick. The spheres are arranged in a way that creates a sense of depth and movement, with some appearing to be in the foreground and others receding into the background. The lighting is soft, creating subtle shadows on the surface below.

Hallingdal Opplæringskontor - HOPP

Forretningsplan

SETT INN
LOGO HER

Innledning

- Hallingdal Opplæringskontor (HOPP) er avhengig av bedriftenes behov for kompetanse med fag- eller svennebrev, samt ungdommenes vilje til å satse på spesifikke fagområder.
- De fleste tilbud er i dag organisert med deltidsfokus og hovedkontorer utenfor regionen. HOPP vil bidra til større tilgjengelighet lokalt, større fagfokus på bransjenes premisser og gi flere lærlingkontrakter i regionen.
- Næringslivet er stadig avhengig av økt fagkompetanse i et samfunn med økende konkurranse og kompleksitet.
- HOPP tenkes etablert gjennom 2 hovedfaser:
  - Et forprosjekt/prosjekt med stønad fra Regionråd og Fylket.
Dette for å selektere bransje, etablere nødvendig nettverk med næringsliv, videregående skole\skole, eksternt regionalt nettverk for å gi ungdom med spesialiserte ønsker lærlingekontrakter (håp om senere etablering av virksomhet her). Vurdere organisasjonsform og med virkning fra bedrifter og skole.
  - Etablering av organisasjonsform med tilfredsstillende drift for en tilsatt innen ca. 1 år.

Målsetting

- Hallingdal Opplæringskontor skal være det naturlige valget av opplæringskontor for Hallingdal.
  - Et tverrfaglig kontor. Det er naturlig å samarbeide tettest med de linjene som tilbys ved de videregående skolene i Hallingdal, men først vekt på de fagområder som ikke allerede er godt dekket i regionen av eksterne opplæringskontor.
  - 20 lærlingekontrakter ila 2014
  - 40 lærlingekontrakter innen 2017
  - Bidra til økt rekruttering av lærlinger i Hallingdal
  - 25 løpende lærlingekontrakter/år
  - Bidra til at flere tar tar fagprøve/svennebrev
  - Bidra til at flere bedrifter godkjennes som lærebedrifter

Forretningsidé del. 1

- Opplæringskontoret skal:
  - Gi opplysninger om fagene
  - Registrerer eleven som fremtidig lærling
  - Aktivt gå inn for å skaffe eleven kontrakt med en bedrift
  - Være en viktig støttespiller og et bindeledd mellom bedriftene, lærlingene, skoleverket og myndighetene (Fylkeskommunen).
  - Ha kunnskap, erfaring og et nettverk som kan veilede og støtte lærlingene og bedriftene fram til avsluttende fagprøve/svennebrev.
  - Sørge for bla. å formidle søknader om lære plasser.
  - Inngå lærekontrakter.
  - Følge opp lærlingene ute i bedriftene og sørge for at opplæringen skjer ihht læreplanen.

Forretningsidé del. 2

- Tilby lærlingene nødvendige kurs og perfektionering, gi råd og veiledning til bedriftene.
- Avslutningsvis foretar kontoret oppmelding av lærlingene til fagprøve/svennebrev.
- Tegne samarbeidsavtaler med både små og store bedrifter.
- Drive motiverende fagopplysning på ungdomsskoler/videregående skoler.
- Med fokus på næringene som Hallingdal skal leve av de neste årene, service og tjenesteproduksjon.
- Hallingdal skal være stolte av sin egen arbeidskraft, gjennom å sikre god kvalitet, bygget på yrkesstolthet, kultur og tradisjoner.
- Hallingdal må også kunne tilby eit nasjonalt nettverk så ungdom med spesialinteresse kan ta sitt spesialistfagbrev annan stad. Deretter komme heim og etablere nye bedrifter 😊.

Muligheter

- Identifisere og invitere allerede godkjente opplæringsbedrifter til medlemskap.
- Øke antall opplæringsbedrifter
- Økt fokus på tradisjonelt håndverk
- Fremtidige næringsområder i Hallingdal
- Interessen er stor. Ønske om administrativ hjelp. Hjelp til rekruttering av lærlinger mm. Målet må på kort sikt (1-3 år) 20 kontrakter.
- På litt lengre sikt (3-4 år) må det være ambisjon om 30 - 40 kontrakter.

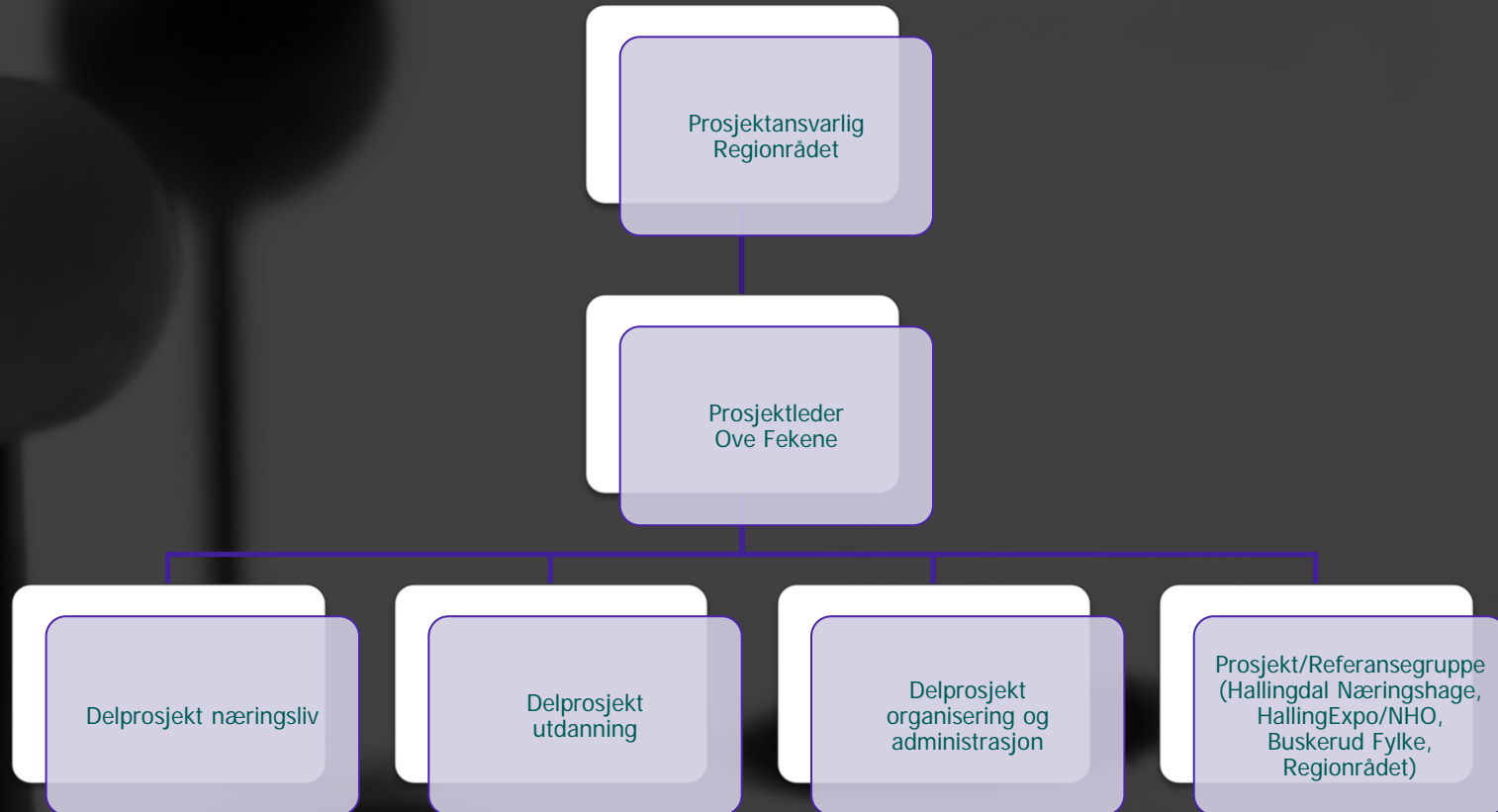
Risikoen

- Risiko:
  - Bedriftene i Hallingdal er ikke interesserte i å etablere seg med opplæringskontor. Etablerte lærebedrifter tar den administrative jobben selv. De har direktekontakt med skoler og fylket.
  - Liten interesse for å bli lærebedrift.
  - Økonomisk stagnasjon – ingen økonomisk vekst og framtidstro
  - Større kontor med sete nær fylket og større arbeidsgiverorganisasjoner
  - Etablerte kontorer i Buskerud.
    - Disse er i hovedsak etablerte Drammensregionen.
    - Evt. Nore og Uvdal (nyetablert tverrfaglig opplæringskontor). Et lite kontor med 40% stilling.

Interessenter

- Hallingdal Næringshage
- Hallingdal Karrieresenter
- Kommunene i Hallingdal
- HallingExpo
- NAV
- Videregående skoler i Hallingdal
- Hallingdal Etablerersenter
- Innovasjon Norge og SIVA
- Buskerud Fylke
- Bransjeorganisasjoner og bedrifter

Prosjektorganisering

Framdrift

Regional aksept –
ultimo august 2013

Forprosjekt startes
1. oktober 2013

Driftsorganisasjon
etableres innen
31.12.2014

Fylkeskommunal
aksept 18. sep.
2013

Forprosjektet
avsluttes innen 1.
okt. 2014

Kostnader prosjektetablering HOPP

Budsjett

Aktiviteter	2013	2014	Sum
Prosjektledelse og etablering	132 000,00	132 000,00	264 000,00
Reiserutgifter og evt diett	7 500,00	7 500,00	15 000,00
Arrangement og profilering	15 000,00	15 000,00	30 000,00
Kontorhold, internett, etc	36 000,00	36 000,00	72 000,00
Deltagelse referansegruppe og styringsgruppe	50 000,00	50 000,00	100 000,00
Arb. Avgift og feriepenger	26 400,00	26 400,00	52 800,00
Diverse		66 200,00	66 200,00
Total sum			600 000,00

Finansiering

Finansiering

Regionale utviklingsmidler	300 000,00
Egenandel, HallingEXPO\HNNH etc	100 000,00
Private aktører, tilskudd	133 800,00
Diverse, kurs og foredrag	66 200,00
Sum	600 000,00

Endelig organisasjonsetablering

- Opplæringskontoret skal organiseres som en non-profit organisasjon. Det finnes DA, IKS, AS og stiftelser/foreninger.
- Organisering er avhengig av forprosjektets utvikling og markedsanalysen.
- Et eventuelt overskudd skal benyttes til ytterligere tiltak overfor lærlinger og instruktører, eller tilbakeføres til medlemsbedriftene.

Plassering & etablering

- Det er naturlig å plassere et opplæringskontor i nærheten av næringslivets aktører.
  - I prosjektperioden i Hallingdal Næringshage og Hemsedal veksthus gjennom samarbeidsavtalen mellom disse 2.
  - Etterhvert en etablering med innflytelse på lokalisering fra flere aktører.

Litt fag: Forskjellen mellom fag- og svenneprøve?

- Fagprøve er en avsluttende prøve innen ulike yrker og i noen håndverksfag. Man får da et fagbrev som er et avsluttende dokument på den fullførte yrkesutdannelsen og er da en fagarbeider. Fagbrev skiller seg fra svennebrev ved at det tas i andre yrkesfag enn håndverksfag. I de gamle håndverksfagene er det fortsatt svennebrev som gjelder, men der industrien har tatt over for håndverket blir det avlagt fagprøve i stedet for svenneprøve.

Mer om fag: Videreutdanning

- Etter fagprøve/svennebrev kan lærlingen bla. velge disse videreutdanningene:
  - Mesterbrevutdanning
  - 2-årig teknisk fagskole
  - 1-årig kurs for studiekompetanse
  - Ingeniør- eller teknisk høgskole

Med mesterbrev eller teknikerutdanning er lærlingen kvalifisert til lederoppgaver og kan starte egen bedrift.

En kan også for eksempel spesialisere seg innen restaurering av hus og lafting av tømmerbygninger.

Sammendrag

- Hallingdal Opplæringskontor (HOPP) er avhengig av bedriftenes behov for kompetanse med fag- eller svennebrev. Samt ungdommenes vilje til å satse på spesifikke fagområder.
- De fleste tilbud i dag er organisert med deltidsfokus og hovedkontoret utenfor regionen. HOPP vil bidra til større tilgjengelig lokalt, større fagfokus på bransjenes premisser og trulig gi distriktet.
- Næringslivet er stadig avhengig av å øke sin fagkompetanse med tanke på en økende konkurransesituasjon og et mer komplekst og krevende samfunn.
- Fylkeskommunen ved utdanningsavdelingen vil yte faglig støtte til en etablering. Næringslivet i Hallingdal må tenke langsiktig ift. rekruttering til de yrkene Hallingdal skal leve av de neste årene, primært service –og tjenesteproduksjon. Bærekraft.
- Hallingdals næringsliv må legge opp til å dekke det behovet for arbeidskraft næringene etterspør eller aktuelle lærlinger selv etterspør. Bygg/anlegg og reiseliv er store næringer i Hallingdal som etter hvert kommer i fokus.
- Stikkord: kortreist arbeidskraft, tuftet på kvalitet, kultur og tradisjoner.